

ben az akadémián 1930-ban rendezői tanfolyam nyílt meg, melyen végzett akadémiai növendékek, továbbá egyetemi képzettségű ifjak vehetnek részt. A rendezés elméletének és gyakorlatának anyagába Sebestyén Károly dr., Hevesi Sándor dr. és Ódry Árpád vezetik be a növendékeket, akik korlátozott számban és sikeres felvételi vizsga letétele mellett iratkozhatnak be a tanfolyamra.

Rendező-példány. Hivatása magaslatán álló színháznál a bemutatásra kerülő darabból több példányt készítenek, ezek egyike a rendezőpéldány. A rendező ezen könyvbe rajzolja az általa beállított darab díszlet- és bűtortervét, ábrákkal jelzi a szereplők járását, mozgását, úgynevezett »állásait«. Ilyen munka minden színház maradandó értéke; egyes rendezőpéldányok annyira becsesek, hogy utasításuk hagyományos.

Tágabb lelkiismerettel vezetett színházaknál gyakori, hogy hirtelen, szinte márról-holnapra tanulnak be új darabot, mert a gyengén álló színházi pénztár a bemutatótól (premiértől) több közönséget remél; ily esetben mellőzik a rendezőpéldány elkészítését. A rendező feladata, hogy át meg áttanulmányozza a darabot, elmélyedjen az író gondolataiban, invencióval, ragyogó ötletekkel, szikrázó értelemmel fogjon neki a művészi beállításnak s így az egész előadás képét szinte előrelátva — mindent megőrizzen. Ezért készül a rendező-példány. Cél-szerű tehát az eredeti példány minden lapja mellé egy-egy üres lapot köttetni, hogy a fontos instrukciókat, szükséges rajzokat s egyéb megjegyzést rá lehessen vezetni.

(D. J.)

Rendkívüli-előadás alatt a megszokott előadástól eltérőt kell érteni, melyet leginkább jótékony célra szokás rendezni, amidőn a rendező-bizottság nagyobb bevételre számít. Vidéken a rendkívüli előadások keretében a helyi színtársulat tagjait is fel szokták léptetni, akik épűgy, mint a többi műkedvelők, nem kapnak külön fellépti díjat.

Rendkívüli Színpad. 1928 őszén alakult meg, Budapesten, a volt Zöld Szamár és Cikk-Cakk tagjaiból. Előadásait a Zene-

akadémián tartotta. Művészeti vezetői: Palasovszky Ödön és Tiszay Andor voltak. Három eredeti bemutatót tartott: Happy End, A mechanizált ember és Lélegzők címmel. Műsorán: Jevreinov: »A lélek kulisszái« c. világhírű monodramája, Parlow: »Társaság« című hangjátéka, Palasovszky konferánszrevűje, Conwlee: »Valuta« c. groteszkje, Goll: »Monparnasse állomás«-a, Küpper-Vallentin: »Propeller« c. gépjátéka és Goehring: »Tengeri ütközet« c. antimilitarista drámája kerültek színre. Szereplői: Kövesházy Ágnes, Turnay Alice, Szentpál Olga, Baló Elemér, Gaál Dezső, Bíró Lajos, Szimonidesz Lajos, Hevesi Iván, Zólyomi Jenő, Nádassy József, Dolgos Ida, Ascher Oszkár, Elek Ica és Kádár Anna voltak.

Ezen az előadásokon kerültek először Budapest közönsége elé a világító és mozgó díszletek, mechanikus konferánsz-revű, parlandó-groteszkok és egyebek. (V. ö. Prizma.)

Rényi Aladár dr., ügyvéd, zeneszerző, sz. 1888. szeptember 9-én, Kolozsvárott. A budapesti egyetemen tanult jogot és a zeneakadémia hallgatója is volt, ahol zene-művészi és zenetanári oklevelet nyert. Tanárai: Thomán István és Koessler János voltak. Operettjei: »A kis gróf«, szövegét írta Martos Ferenc. Bemutató Király Színház, 1911. szeptember 9. 50-ik előadása 1911. okt. 28. Bécsben »Susi« címen került színre (1912, Carl Theater). 250-ik előadását 1913 nov. havában érte meg. Színre került Amerikában is. »Tiszavirág«, szöv. írta: Bródy István és Vajda László. Bem. 1915 március 27. U. o. »Vandergold kisasszony«, szöv. írta: dr. Hevesi Sándor és Harsányi Zsolt. Bem. Városi Színház, 1917. okt. 24. »Kitty és Kati«, szöv. írta: Martos Ferenc. Bem. 1926. ápr. 30. Király Színház. Többi zenei művei: Vonós négyes, Zongoraötös, Dalok, stb.

Répássy Gusztai, színész. (Lásd: Bejczy György címszónál.)

Repertoire (fr. repertoár), a színház műsora, játékkrendje. Minden színház hirdető tábláján minden héten, esetleg két hetenként kifüggesztik az előadandó színműveket, ezeknek az előre való megállapí-